

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/88/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122011295
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2122011295.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov Mgr. Pavla Macháča a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.X.XXXX v B., trvale bytom B. XXX/XXX, XXX XX C., pre prečin ublíženie na zdraví podľa § 158 Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 5.4.2023, sp. zn. 5T/36/2022, na verejnom zasadnutí konanom dňa 23.11.2023 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 321 odsek 1 písmeno e), odsek 2 Trestného poriadku sa napadnutý rozsudok zrušuje vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku sa obžalovaný

A. B. D. E. F. G. E., nar. XX.X.XXXX v B., trvale bytom B. XXX/XXX, XXX XX C.,

odsudzuje:

Podľa § 158 Trestného zákona s použitím § 36 písmeno j), písmeno l) Trestného zákona, § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace.

Podľa § 49 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona sa mu výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá.

Podľa § 50 odsek 1 Trestného zákona sa mu určuje skúšobná doba v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 5.4.2023, sp. zn. 5T/36/2022 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) bol obžalovaný A. B. (ďalej len „obžalovaný“) uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 6.11.2020 o 17:45 hod. po ceste 4/560 v smere od Trnavy na obec Šelpice viedol motorové vozidlo zn. Renault Trafic, e.č. H. XXXXX so zapnutým zvláštnym svetelným výstražným zariadením tým spôsobom, že v úseku cesty 2,3 km predchádzal cez pozdĺžnu súvislú strednú čiaru, rýchlosťou vyššou ako bolo v danom úseku dovolené, pred ním jazdiace osobné motorové vozidlo zn. Ford Mondeo, e.č. H., ktoré viedla A. G. rovnakým smerom, a ktorá v tom čase započala na križovatke odbočovací manéver vľavo, v smere na mestskú časť Farárske, pričom došlo k nárazu prednej časti vozidla zn. Renault Trafic e.č. H. do zadnej časti vozidla zn. Ford Mondeo e.č. H., v dôsledku čoho spolujazdec vo vozidle značky Renault Trafic, e.č. H. pošk. B. A. utrpel zranenia, a to zlomeninu dolného konca

vretennej kosti vľavo, tržnú ranu dlane ruky vľavo a pomliaždenie sleziny so zakrvácaním vyžadujúce si liečbu spojenú s práceneschopnosťou v trvaní šesť týždňov a so závažným obmedzením obvyklého spôsobu života v trvaní päť týždňov a vodička zn. Ford Mondeo, e.č. H., pošk. A. G. utrpela pomliaždenie hlavy v spánkovo-temenej oblasti vpravo a podvrtnutie krčnej chrbtice vyžadujúce si liečbu spojenú s práceneschopnosťou v trvaní štyri týždne so závažným obmedzením obvyklého spôsobu života v trvaní do 3.12.2020, čím svojím konaním porušil povinnosť ustanovenú v § 15 ods. 5 písm. g) a v § 16 ods. 5 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zároveň nerešpektoval dopravnú značku V1a pozdĺžna súvislá čiara.

Za to obžalovanému okresný súd uložil podľa § 158 Trestného zákona pri použití § 36 písmeno j), písmeno l) Trestného zákona, § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace, ktorého výkon mu podľa § 49 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona podmiennečne odložil a podľa § 50 odsek 1 Trestného zákona mu uložil skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov. Súčasne mu uložil podľa § 61 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá všetkého druhu na dobu 24 mesiacov. Obžalovanému taktiež uložil podľa § 287 odsek 1 Trestného poriadku povinnosť nahradiť poškodenej Sociálnej poisťovni škodu vo výške 1.318,50 eur a poškodeného A. I. podľa § 288 odsek 1 Trestného poriadku odkázal s jeho nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení v zmysle § 257 Trestného poriadku, urobil vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, ktoré vyhlásenie súd prijal, preto okresný súd vykonal dokazovanie len k výroku o treste a o náhrade škody.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplynulo, že okresný súd pri prevahe dvoch poľahčujúcich okolností, že obžalovaný pred spáchaním činu viedol riadny život, lebo mal obžalovaný len priestupkové postihy aj to staršieho dáta, a že sa ku skutku priznal a tento úprimne oľutoval, upravoval hornú hranicu trestnej sadzby, ktorá bola až jeden rok tak, že ju znížil o jednu tretinu a obžalovanému ukladal trest v sadzbe až 8 mesiacov. Obžalovanému pri zohľadnení všetkých okolností pre ukladanie trestu uložil okresný súd trest vo výmere 3 mesiace, ktorého výkon mu podmiennečne odložil na skúšobnú dobu 18 mesiacov. Obžalovanému okresný súd súčasne ukladal aj trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá všetkého druhu na dobu 24 mesiacov, pri ukladaní ktorého prihliadol na to, že obžalovaný v čase skutku riadil sanitku so zapnutým zvláštnym svetelným výstražným zariadením, pričom v sanitke mal pacienta, avšak povinnosťou obžalovaného bolo skĺbiť záchranu života s rešpektovaním pravidiel cestnej premávky, pričom obžalovaný porušil dôležitú povinnosť. Okresný súd neakceptoval návrh obhajoby neuložiť obžalovanému trest zákazu činnosti, keďže mal za to, že uloženie len podmiennečného trestu odňatia slobody by nenaplnilo preventívno-výchovnú úlohu najmä z hľadiska generálnej prevencie.

K návrhu obhajoby na podmiennečné zastavenie trestného stíhania okresný súd uviedol, že na takýto postup neboli splnené kumulatívne všetky podmienky vyžadované zákonom, keďže Sociálnej poisťovni zostala neuhradená škoda vo výške vyplatených nemocenských dávok, pričom súd prihliadol aj na skutočnosť, že obžalovaný bol v roku 2005 priestupkovo postihnutý za vedenie motorového vozidla pod vplyvom alkoholu.

Okresný súd sa vysporiadal aj s návrhom obhajoby na vypočutie svedkov k dôvodom zvýšenia rýchlosti obžalovaným, ktoré dôkazy zamietol, keďže nevykonával dokazovanie o vine.

Obžalovaného okresný súd zaviazal aj k náhrade škody Sociálnej poisťovni vo výške vyplatených nemocenských dávok poistenkyni A. G. a poškodeného A. I. s uplatneným nárokom na náhradu škody v sume 2000 eur odkázal na civilný proces, keďže výška škody nebola jednoznačne ustálená a jej ustálenie by si vyžadovalo ďalšie dokazovanie, ktoré by presahovalo potreby trestného konania.

Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní sa prokurátor vzdal práva na podanie odvolania a obžalovaný si podal odvolanie do výroku o treste.

Obžalovaný po doručení napadnutého rozsudku podaním doručeným okresnému súdu dňa 13.6.2023 odôvodnil prostredníctvom obhajkyne podané odvolanie a uviedol v ňom, že obžalovaný splnil zákonné podmienky na podmiennečné zastavenie trestného stíhania, keďže urobil vyhlásenie viny, pričom sa o náhradu škody, pričom uhradil Sociálnej poisťovni aj škodu na vyplatených nemocenských dávkach, doteraz nebol obžalovaný trestaný, je riadne zamestnaný a doposiaľ nemal žiadnu vážnu kolíziu v rámci cestnej premávky. U obžalovaného išlo o neúmyselné, výnimočné a jednorazové konanie, kedy v sanitke viezol pacienta, ktorému sa zhoršil zdravotný stav. Pre prípad, že by sa krajský súd nestotožnil s návrhom

na podmienené zastavenie trestného stíhania, žiadal obžalovaný uložiť miernejší trest zákazu činnosti, keďže uložený trest zákazu činnosti je vzhľadom na okolnosti prípadu neprimerane prísny.

Spis bol Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) predložený dňa 13.7.2023.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie, na ktorom nedoplnil dokazovanie, keďže strany takýto návrh ani nemali. Prokurátorka krajskej prokuratúry navrhla odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť. Náhradná obhajkyňa obžalovaného navrhla zväziť podmienené zastavenie trestného stíhania alternatívne neuložiť obžalovanému trest zákazu činnosti, keďže obžalovaný by ako vodič sanitky prišiel uložením tohto trestu o zamestnanie a podmienený trest odňatia slobody bude dostatočným, aby počas skúšobnej doby viedol riadny život a nedopúšťal sa ani priestupkov na úseku dopravy. Obžalovaný sa pripojil k návrhu obhajkyne, svoje konanie opätovne oľutoval a podotkol, že dodržiava právne predpisy.

Podľa § 315 Trestného poriadku, o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 odsek 1 Trestného poriadku, odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 316 odsek 3 Trestného poriadku, odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

- a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo
- c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 odsek 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 odsek 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1.

Podľa § 321 odsek 1 Trestného poriadku, odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 odsek 2 Trestného poriadku, ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 odsek 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku, odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Krajský súd ako súd odvolací, postupom uvedeným v ustanovení § 317 odsek 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie proti rozsudku okresného súdu podala procesná strana na to oprávnená, a to proti výroku, proti ktorému odvolanie podať mohla, pričom tak urobila v lehote ustanovenej v zákone.

Senát krajského súdu preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým obžalovaný podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a tak zistil, že odvolanie obžalovaného voči výroku o treste je dôvodné.

Okresný súd obžalovanému ukladal trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace, ktorý mu podmienične odložil na skúšobnú dobu 18 mesiacov, a súčasne aj trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá všetkého druhu na dobu 24 mesiacov, pričom krajský súd považoval uložený trest zákazu činnosti za neprimeraný okolnostiam činu a osobe obžalovaného.

Okresný súd k výroku o treste vykonal dostatočné dokazovanie, keďže oboznámil odpis z registra trestov, evidenčnú kartu vodiča, výpis z evidencie priestupkov aj pracovné zmluvy obžalovaného a jeho hodnotenie zo zamestnania, avšak na základe takto vykonaného dokazovania uložil obžalovanému aj trest zákazu činnosti, ktorého uloženie nebolo dôvodné.

Z vykonaného dokazovania mal aj krajský súd za preukázané, že u obžalovaného existovali dve poľahčujúce okolnosti, a to podľa § 36 písmeno j) Trestného zákona, že pred spáchaním činu viedol riadny život, keďže doposiaľ nebol súdne trestaný a priestupkovo bol postihnutý síce v doprave štyrikrát, avšak naposledy v roku 2008, pričom v rokoch 2007 a 2008 spáchal tri priestupky so sankciami dva krát po 500 Sk a raz po 1000 Sk, a v roku 2005 bol za vedenie vozidla pod vplyvom alkoholu postihnutý pokutou 15000 Sk a zákazom činnosti. Keďže obžalovaný sa naposledy priestupku v doprave dopustil pred viac ako 12 rokmi pred spáchaním skutku, bolo možné mu priznať poľahčujúcu okolnosť, že pred spáchaním skutku viedol riadny život. Druhou poľahčujúcou okolnosťou bolo, že sa obžalovaný k trestnému činu priznal a tento úprimne oľutoval, teda mu svedčila aj poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písmeno l) Trestného zákona. Pri prevahe poľahčujúcich okolností okresný súd správne upravoval zákonnú trestnú sadzbu až jeden rok tak, že znižoval hornú hranicu o jednu tretinu a obžalovanému ukladal trest v sadzbe do 8 mesiacov. Uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace, teda v dolnej polovici zníženej trestnej sadzby, podmienične odložený na skúšobnú dobu 18 mesiacov, keďže vzhľadom na osobu obžalovaného, jeho doterajší život, pracovné prostredie a okolnosti prípadu, možno mať dôvodne za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu obžalovaného, výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný, považoval aj krajský súd za zákonný a spravodlivý.

Krajský súd mal za to, že u obžalovaného ide v tomto prípade len o ojedinelý exces v jeho správaní v rámci bežného života najmä v súvislosti s vedením motorového vozidla posudzujúc obdobie posledných 12 rokov pred skutkom. Obžalovaný je držiteľom vodičského oprávnenia od roku 1997, pričom evidované má štyri priestupky v doprave, naposledy v roku 2008, z ktorých tri sú nemej závažného charakteru a jeden je za vedenie vozidla pod vplyvom alkoholu, avšak tohto sa dopustil ešte v roku 2005. Viac ako 12 rokov pred spáchaním skutku obžalovanému nebola uložená žiadna sankcia za priestupky v doprave, pričom doposiaľ nebol súdne trestaný. Obžalovaný je od roku 2019 zamestnaný ako vodič sanitných vozidiel v rámci dopravnej zdravotnej služby, pričom okrem žalovaného skutku nemal žiadnu vážnu kolíziu v rámci cestnej dopravy a aj v čase incidentu sa zachoval zodpovedne. Podľa hodnotenia zamestnávateľa si obžalovaný vykonáva prácu svedomito, zodpovedne a bez sťažností zo strany prevážaných pacientov, pričom v prípade zadržania vodičského preukazu pre neho zamestnávateľ nemá inú vhodnú pozíciu, na ktorú by mohol nastúpiť.

Vyhodnotením spôsobu spáchania činu, kedy obžalovaný viedol sanitku so zapnutým zvláštnym svetelným výstražným zariadením, kedy síce išiel vyššou ako dovoľenou rýchlosťou, avšak vodička motorového vozidla jazdiaceho pred ním, napriek tomu, že videla svetelné výstražné zariadenie, začala odbočovací manéver vľavo, jeho následkov v podobe zranení dvoch osôb, poľahčujúcich okolností ako aj pomerov obžalovaného a možnosti jeho nápravy, mal krajský súd za to, že ukladanie trestu zákazu činnosti obžalovanému by bolo neprimerane prísne.

K tomu sa ešte žiada dodať, že aj keď skutočnosti, za ktorých došlo k predmetnej dopravnej nehode, nezabavujú obžalovaného trestnej zodpovednosti za jeho konanie, vykazujú isté špecifiká, na ktoré je potrebné vziať zreteľ v záujme naplnenia požiadavky starostlivého objasnenia a zváženia všetkých okolností prípadu a individuálneho prístupu ku každému obžalovanému ako páchatelovi trestného činu. Úlohou súdov v procese nachádzania práva nie je rýdzo formálny pozitivistický prístup k aplikácii

právnych noriem bez hľadania ducha zákona. Dôležité je to najmä v trestnom konaní, kde je povinnosťou súdov priblížiť sa k ideí individuálnej spravodlivosti nielen v otázke viny, ale aj (najmä) v otázke trestu. Opačný prístup by bol v rozpore s obsahom materiálneho právneho štátu, reflektujúceho aj na prirodzenoprávne základy právneho poriadku. Bezbrehá formálna aplikácia práva by mohla viesť často k väčšej nespravodlivosti, než ak by sa v konkrétnom prípade od aplikácie rigorózneho ustanovenia zákona ustúpilo. Vzťahnuc túto ústavnú axiómu na ustanovenia Trestného zákona, upravujúce právny režim trestu zákazu činnosti a podmienky jeho ukladania (t.j. ak bol čin spáchaný v súvislosti s istou činnosťou), dospel krajský súd k záveru, že požiadavke ochrany spoločnosti a výchovy obžalovaného k tomu, aby v budúcnosti viedol riadny život, bude v jeho prípade nedbanlivostného trestného činu učené zadosť uložením primeraného trestu odňatia slobody s podmiennečným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu bez súčasného uloženia trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá. Trest zákazu činnosti, ukladaný v súvislosti s trestnými činmi v doprave, je svojou povahou trestom viac preventívnym než represívnym. Má ochrániť spoločnosť pred tými, ktorí riadenie motorového vozidla nezvládli a v príčinnej súvislosti s tým inému ublížili na zdraví alebo spôsobili smrť, či už z dôvodu svojho opakovaného ľahkovážneho alebo arogantného prístupu k tejto činnosti, z dôvodu zjavne nedostatočnej skúsenosti s riadením motorového vozidla, z dôvodu ignorovania skôr uloženého trestu zákazu činnosti, z dôvodu požitia alkoholu alebo iných návykových látok pred jazdou alebo z iných relevantných dôvodov. Pri úvahách, či páchatelovi trestného činu trest zákazu činnosti uložiť alebo nie, by teda súd mal zohľadňovať najmä to, či možno počas doby trvania zákazu činnosti riadenia motorového vozidla dôvodne očakávať dosiahnutie vyššej ochrany spoločnosti pred týmto konkrétnym páchatelom trestného činu oproti stavu, aký by tu bol v prípade neuloženia tohto trestu. V evidencnej karte vodiča má obžalovaný evidované priestupky v doprave naposledy v roku 2008. V prípade obžalovaného nešlo o bezdôvodnú rýchlú jazdu, ale tento v sanitnom vozidle prevážal pacienta a mal zapnuté výstražné svetelné zariadenie, čo ho oprávňovalo predpokladať, že ostatní účastníci cestnej premávky prispôbia svoju jazdu týmto okolnostiam. V čase nehody obžalovaný vykonával svoje zamestnanie, nebol pod vplyvom alkoholu a vyššou ako dovolenou rýchlou išiel so zapnutým výstražným zariadením. Všetky tieto skutočnosti umožňovali dospieť k dôvodnému presvedčeniu, že účel trestu, predvídaný Trestným zákonom, bude u obžalovaného dosiahnutý aj bez súčasného uloženia trestu zákazu činnosti.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu zrušil a obžalovanému uložil len podmiennečný trest odňatia slobody v rovnakej výmere ako tak urobil okresný súd, za súčasného neuloženia trestu zákazu činnosti.

Tento rozsudok bol prijatý jednomyseľne (§ 163 odsek 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.